

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ NỘI

KỲ KIỂM TRA KHẢO SÁT LỚP 12 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

Khóa ngày 20,21,22/3/2017

Bài kiểm tra môn Ngữ Văn

Thời gian làm bài: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

Phần 1 (3 điểm)

Tái hiện lại phút giây thiêng liêng Bác Hồ đọc bản luận cương của Lê Nin, tác giả Chế Lan Viên viết:

Luận cương đến Bác Hồ. Và Người đã khóc.

Lệ Bác Hồ rơi trên chữ Lê – nin.

Bốn bức tường im nghe Bác lật từng trang sách gấp.

Tường bên ngoài, đất nước đợi mong tin.

Bác reo lên một mình như nói cùng dân tộc:

Cơm áo là đây! Hạnh phúc đây rồi!

Phút khóc đầu tiên là phút Bác Hồ cười.

(Trích trong tập Thơ với tuổi thơ, NXB Kim Đồng)

Câu 1: (0,5 điểm): Tác phẩm có đoạn trích trên được viết theo thể loại nào.

Câu 2: (0,5 điểm): Biện pháp tu từ nào được sử dụng trong bốn câu: “Bốn bức tường im nghe Bác lật từng trang sách gấp”?

Câu 3: (1 điểm): Xác định từ trái nghĩa trong câu: “Phút khóc đầu tiên là phút Bác Hồ cười” và cho biết những từ đó có tác dụng gì trong việc biểu hiện tâm trạng Bác Hồ.

Câu 4: (1 điểm): Từ đoạn trích trên, anh/chị nghĩ gì về công lao của Bác Hồ đối với đất nước.

Phần II: (7 điểm)

Câu 1: (2 điểm): Theo anh chị, thế hệ trẻ Việt Nam hôm nay cần làm gì để đáp lại tiếng gọi của non sông đất nước trong thời kỳ mới? Hãy viết một đoạn văn khoảng 200 chữ trình bày suy nghĩ của mình.

Câu 2: (5 điểm): Hãy phân tích đoạn trích dưới đây để thấy được: Nguyễn Tuân là nhà văn của những tính cách độc đáo, của những tình cảm, cảm giác mãnh liệt, của những phong cảnh tuyệt mỹ, của gió, bão, của núi cao, rừng thiêng, của thác ghềnh dữ dội...”

“Hùng vĩ của Sông Đà không phải chỉ có thác đá. Mà nó còn là những cảnh đá bờ sông, dựng vách thành, mặt sông chỗ ấy chỉ lúc đúng ngọ mới có mặt trời. Có vách đá thành chẹt lòng Sông Đà như một cái yết hầu. Đứng bên này bờ nhẹ tay ném hòn đá qua bên kia vách. Có quãng con nai con hổ đã có lần vọt từ bờ này sang bờ kia. Ngồi trong khoang đò qua quãng ấy, đang mùa hè mà cũng thấy lạnh, cảm

thấy mình như đứng ở hè một cái ngõ mà ngóng vọng lên một khung cửa sổ nào trên cái tầng nhà thứ mấy nào vừa tắt phụt đèn điện.

Lại như quãng mặt ghềnh Hát Loóng, dài hàng cây số nước xô đá, đá xô sóng, sóng xô gió, cuồn cuộn luồng gió gùn ghè suốt năm như lúc nào cũng đòi nợ xuýt bất cứ người lái đò Sông Đà nào tóm được qua đấy. Quãng này mà khinh suất tay lái thì cũng dễ lật ngửa bụng thuyền ra.

Lại như quãng Tà Mường Vát phía dưới Sơn La. Trên sông bỗng có những cái hút nước giống như cái giếng bê tông thả xuống sông để chuẩn bị làm móng cầu. Nước ở đây thở và kêu như cửa cống cái bị sặc. Trên mặt cái hút xoáy tít đáy, cũng đang quay lừ lừ những cánh quạt đàn Không thuyền nào dám men gần những cái hút nước ấy, thuyền nào qua cũng chèo nhanh để lướt quãng sông, y như là ô tô sang số ăn ga cho nhanh để vút qua một quãng đường mượn cạp ra ngoài bờ vực. Chèo nhanh và tay lái cho vững mà phóng qua cái giếng sâu, những cái giếng sâu nước ặc ặc lên như vừa rót dầu sôi vào. Nhiều bè gỗ rừng đi nghênh ngang vô ý là những cái giếng hút ấy nó lôi tuột xuống. Có những thuyền đã bị cái hút nó hút xuống, thuyền trồng ngay cây chuối ngược rồi vụt biến đi, bị dìm và đi ngầm dưới lòng sông đến mười phút sau mới thấy tan xác ở khuỷnh sông dưới. Tôi sợ hãi mà nghĩ đến một anh bạn quay phim táo tợn nào muốn truyền cảm giác lạ cho khán giả, đã dũng cảm dám ngồi vào một cái thuyền thúng tròn vành rồi cho cả thuyền cả mình cả máy quay xuống đáy cái hút Sông Đà – từ đáy cái hút nhìn ngược lên vách thành hút mặt sông chênh nhau tới một cột nước cao đến vài sải. Thế rồi thu ngược contre-plongée lên một cái mặt giếng mà thành giếng xây toàn bằng nước sông xanh ve một áng thủy tinh khối đúc dày, khối pha lê xanh như sắp vỡ tan ụp vào cả máy cả người quay phim cả người đang xem. Cái phim ảnh thu được trong lòng giếng xoáy tít đáy, truyền cảm lại cho người xem phim kí sự thấy mình đang

lấy gân ngồi giữ chặt ghế như ghì lấy mép một chiếc lá rừng bị vút vào một cái cốc pha lê nước không lồ vừa rút lên cái gây đánh phèn

(Trích trong Ngữ Văn lớp 12, tập một, NXB Giáo dục Việt Nam)

Tuyensinh247.com

Tuyensinh247.com

Tuyensinh247.com

Tuyensinh247.com

Tuyensinh247.com

HƯỚNG DẪN GIẢI ĐỀ THI THỬ

KỶ KIỂM TRA KHẢO SÁT LỚP 12 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HÀ NỘI

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH247.COM

Câu	Ý	Nội dung
I		Độc hiểu
	1	Đoạn thơ viết theo thể thơ tự do
	2	Biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong câu thơ “Bồn bực tường im nghe Bác lật từng trang sách gấp” là biện pháp nhân hóa. Bức tường vốn là vật vô tri vô giác trở nên có linh hồn, có tâm hồn lắng nghe tiếng Bác trong giây phút thiêng liêng của lịch sử, của dân tộc.
	3	- Cặp từ trái nghĩa: khóc – cười. - Cặp từ trái nghĩa thể hiện tâm trạng hạnh phúc, vui sướng của Bác trong giây phút gặp lí tưởng của cách mạng, tìm thấy con đường cứu nước cho dân tộc ta.
	4	Công lao của Bác Hồ đối với dân tộc: Bác là người tìm ra con đường cứu nước cho dân tộc, tìm ra ánh sáng của con đường cứu nước sau trăm năm đất nước chìm trong bóng đen xâm lược của thực dân Pháp.
II		Làm văn
	1	Nghị luận xã hội *Yêu cầu về hình thức: - Đoạn văn 200 chữ. - Trình bày súc tích, ngắn gọn. * Yêu cầu về nội dung

	- Giới thiệu về những công lao của thế hệ trẻ ngày trước đã góp vào công cuộc giải phóng dân tộc. - Thế hệ trẻ ngày nay là những người nối tiếp truyền thống ấy, cần phải làm gì? + Tự hào với truyền thống lịch sử của dân tộc và phát huy những vinh quang đó. Dẫn chứng: Xạ thủ Hoàng Xuân Vinh HCV Olympic 2016 Kính ngư Nguyễn Thị Ánh Viên đạt mưa HCV. VĐV cử tạ khuyết tật Lê Huy Công HCV Rio 2016 Hay trong những cuộc thi Olympic quốc tế những môn khoa học cơ bản, KHKT, những người con của đất Việt đã chinh phục được đỉnh cao của tri thức. Lá cờ đỏ sao vàng được kéo lên tung bay trên đấu trường tri thức thế giới cùng với giai điệu hào hùng của bài Quốc ca. + Học tập tốt, lao động và rèn luyện để xứng đáng với những hi sinh của thế hệ trước. + Có trách nhiệm trước những vấn đề lớn của đất nước. + Sẵn sàng xung phong khi đất nước có những biến động. - Có những thanh niên lại đang đánh rơi tuổi trẻ của mình, không xứng đáng với sự hi sinh của thế hệ đi trước. - Liên hệ bản thân: em đã và đang làm gì khi mình cũng là một người trẻ, là một chủ nhân tương lai của đất nước.
2	Nghị luận văn học 1. Giới thiệu chung - Nguyễn Tuân là một nghệ sĩ lớn, một phong cách nghệ thuật độc đáo, nổi bật nhất là sự tài hoa uyên bác. Ông có sở trường ở thể tùy

	bút. - "Người lái đò sông Đà" là một trong những tác phẩm đặc sắc, kết tinh nhiều mặt phong cách Nguyễn Tuân, được in trong tập Sông Đà năm 1960. Tác phẩm viết về vẻ đẹp và tiềm năng của thiên nhiên và con người Tây Bắc. - Đoạn trích miêu tả vẻ đẹp hung bạo của con sông Đà, qua đó thể hiện phong cách nghệ thuật của Nguyễn Tuân "Nguyễn Tuân là nhà văn của những tính cách độc đáo, của những tình cảm, cảm giác mãnh liệt, của những phong cách tuyệt mỹ, của gió bão, của núi cao, rừng thiêng, của thác ghềnh dữ dội..." 2. Phân tích, chứng minh a. Giải thích - Ý kiến nói lên phong cách nghệ thuật của Nguyễn Tuân. - Những tình cảm, cảm giác mãnh liệt, của những phong cách tuyệt mỹ, của gió bão, của núi cao, rừng thiêng, của thác ghềnh dữ dội... là những đối tượng phản ánh trong sáng tác Nguyễn Tuân, thể hiện phong cách nghệ thuật của một người tài hoa nghệ sĩ, mọi cảnh vật hiện lên trong trang văn ông đều là những vẻ đẹp độc đáo, có một không hai. Và Đà giang mang vẻ đẹp như thế. - Ở đoạn văn được trích chủ yếu thể hiện vẻ đẹp hung bạo của sông Đà. b. Chứng minh b.1) Sự hung bạo thể hiện ở cảnh đá bờ sông dựng vách thành: - Hình ảnh "mặt sông chỗ ấy chỉ lúc đúng ngọ mới có mặt trời" đã gợi ra được độ cao và diễn tả được cái lạnh lẽo, âm u của khúc sông. - Hình ảnh so sánh "vách đá thành chẹt lòng Sông Đà như một cái yết
--	---

	hầu” đã diễn tả sự nhỏ hẹp của dòng chảy gọi ra lưu tốc rất lớn nhất là vào mùa nước lũ với bao nhiêu nguy hiểm rình rập. - Bằng liên tưởng độc đáo, Nguyễn Tuân đã tiếp tục khắc sâu ấn tượng về độ cao của những vách đá, sự lạnh lẽo, u tối của đoạn sông và sự nhỏ hẹp của dòng chảy “ngồi trong khoang đò qua quãng ấy, đang mùa hè mà cũng thấy lạnh, cảm thấy mình như đứng ở hè một cái ngõ mà ngóng vọng lên một khung cửa sổ nào trên cái tầng nhà thứ mấy nào vừa tắt phụt đèn điện”. b.2) Sự hung bạo thể hiện ở ghềnh đá “quãng mặt ghềnh Hát Loóng” - Nhân hóa con sông như một kẻ chuyên đi đòi nợ thuê: dữ dằn, gắt gao, tàn bạo. - Điệp từ, điệp ngữ, điệp cấu trúc (nước xô đá, đá xô sóng, sóng xô gió) được hỗ trợ bởi những thanh trắc liên tiếp đã tạo nên âm hưởng dữ dội, nhịp điệu khẩn trương, dồn dập như vừa xô đẩy, vừa hợp sức của sóng, gió và đá khiến cho cả ghềnh sông như sôi lên, cuộn chảy dữ dằn, tạo nên một mối đe dọa thực sự đối với bất kì người lái đò nào “quãng này mà khinh suất tay lái thì cũng dễ lật ngửa bụng thuyền ra”. b.3) Sự hung bạo thể hiện ở những “cái hút nước” chết người: - Sự khủng khiếp tàn độc: + Được tái hiện từ <u>các góc nhìn</u> khác nhau: từ trên nhìn xuống mặt nước sông “giống như cái giếng bê tông thả xuống sông để chuẩn bị làm móng cầu”; từ dưới lòng sông nhìn ngược lên “thành giếng xây toàn bằng nước sông xanh ve một áng thủy tinh khối đúc dày, khối pha lê xanh như sắp vỡ tan ụp vào...”
--	---

	+ Được cảm nhận từ <u>các vị thế trải nghiệm</u> khác nhau: > vị thế của người quay phim “ngồi vào một cái thuyền thúng tròn vành rồi cho cả thuyền cả mình cả máy quay xuống đáy cái hút sông Đà...” > vị thế của người xem phim “thấy mình đang lấy gân ngồi giữ chặt ghế như ghì lấy mép một chiếc lá rừng bị vút vào một cái cốc pha lê nước không lồ vừa rút lên cái gậy đánh phèn...” + Được cảm nhận bằng <u>các giác quan</u> khác nhau: thị giác là những hình ảnh liên tưởng độc đáo và mới lạ; thính giác: lúc thì “nước ở đây thở và kêu như cửa cống cái bị sặc”, lúc thì “nước ặc ặc lên như vừa rót dầu sôi vào” - Giải pháp: “Không thuyền nào dám men gần những cái hút nước ấy, thuyền nào qua cũng chèo nhanh để lướt quãng sông, y như là ô tô sang số ấn ga cho nhanh để vút qua một quãng đường mượn cạp ra ngoài bờ vực. Chèo nhanh và tay lái cho vững mà phóng qua cái giếng sâu...” -> Đó chính là sự minh chứng rõ nhất cho mức độ nguy hiểm tột cùng của những cái hút nước. c. Đánh giá: Nghệ thuật xây dựng hình tượng: - Tác phẩm cũng cho thấy sự tài hoa và uyên bác của Nguyễn Tuân. Vốn sống phong phú và trí tưởng tượng dồi dào đã giúp nhà văn tạo nên những trang viết hết sức độc đáo và có giá trị nghệ thuật cao. - Nhà văn cũng đã thể hiện tài năng điêu luyện của một người nghệ sĩ ngôn từ. Ý nghĩa của hình tượng Sông Đà:
--	--

	- Sông Đà hiện lên qua những trang văn của Nguyễn Tuân không chỉ thuần túy là thiên nhiên, mà còn là một sản phẩm nghệ thuật vô giá. -> Qua đây tác giả cũng kín đáo thể hiện tình cảm yêu nước tha thiết và niềm say mê, tự hào với thiên nhiên của quê hương xứ sở mình. - Hình tượng sông Đà còn có ý nghĩa là phong nền cho sự xuất hiện và tôn vinh vẻ đẹp của con người- người lái đò trên dòng sông. => Nhận xét về phong cách nghệ thuật của Nguyễn Tuân: một người tài hoa nghệ sĩ, tâm hồn phát hiện những vẻ đẹp độc đáo, mới lạ của gió bão, của núi cao, rừng thiêng, của thác ghềnh dữ dội... => Phong cách nghệ thuật của Nguyễn Tuân tóm gọn trong TÀI HOA UYÊN BÁC. 3. Tổng kết - Đoạn trích thể hiện vẻ đẹp của thiên nhiên Tây Bắc dưới cái nhìn nghệ sĩ của Nguyễn Tuân. - Tác phẩm là một sáng tạo nghệ thuật độc đáo của nghệ sĩ tài hoa
--	--